

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

7. Ejus delictum Adonis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

V. (g) *Baltheus* quoque *Veneris*, seu *Cingulum*, aut *Cestus* deliciosus erat ac insidiosus: quippe multa varietate pictus, in quo, juxta *Homerum Iliad. 5.* *Suavitas*, & dulcia *Colloquia*, & *Benevolentia*, & *Blanditia*, *Suasiones*, *Fraudes*, *Veneficia* includebantur. His enim artibus grafsatur impurus amor ad perdendos eos, qui, cum ipsi dissoluti sint *Veneris pulli*, etiam alienæ pudicitia, seuerius cinctæ, solvunt *Zonam*. Illæ quoque *juvenculæ* (quod adagio fertur) *cestum habere* dicuntur *Veneris*, quæ quibuslibet gratiarum oblectamentis amores sibi (etiam *vetitos*) conciliare student. *Vetulæ* verò *cesto Veneris indigere* dicuntur, quæ vel muneribus, vel *pharmacis*, aut *fucis amatoris*, dilapsam formiam revocare, atque ad alios commendare laborant. Latinis *incestus* dicitur, qui flagitiosè solvit *cingulum*, *justarum* & *legitimarum nuptiarum* Insigne.

VI. (h) *Philostratus* author est, *Venerem* in antro molliter *infratris floribus* recubare, juxta quam *fontis irriguus vitrea* perspicuus claritate profilit. Ibi *amatoriam* *videri supellectilem*, *pyxidas*, *pectines*, *specula*, *Cymbala*, *variæque amœnitatum* & *illecebrarum illectamenta*. Atque hæc sunt illa *crepundia*, quæ *magnorum etiam virorum* emolliunt, & *pervertunt pectora*. Cognomen inde *Veneris* apud *Romanos veteres*, ut *Verticordia* appellaretur. Atque hæc est illa *Dea*, quæ *Martem ipsum*, cunctis *terribilem*, *blanditiis suis pellexit*, & *decepit*. *Deprehensos in scelere* *Jupiter reti implicavit*, & *Soli*, cæterisque *Divis* videndos exposuit. Adeò *nullum flagitium est tam occultum*, quod *superos lateat*, & *non tandem etiam hominibus pateat*. *Secetur licet umbras & antra*, & *occulta furta Venus*; *protrahentur in lucem*, & *clandestinæ turpitudinis ignominiam palàm subibunt*, in illa certè *valle*, cuius *umbras discutiet & dissipabit decretorius*, *universalis judicii dies*.

VII. (i) Post *Martem* *blandimentis irretitum etiam adolescentulis* *insidiatur hæc dolosa venatrix*. De *Adonide* referunt *fabulæ*, eum ob *formæ elegantiam Veneri* in *deliciis fuisse*; *venantem in Idalio nemore* (ei *Divæ sacro*) *ab apro occisum & laceratum*; *Extinctum*, à *Dea defletum*, & *ad doloris lenimen in florem adonium*, *purpurei coloris*, esse *commutatum*; eique *annua festa (Adonia)* instituta, quæ *multo cum planctu celebrabantur*: ut *Veneris luctus* iis *repræsentaretur*. De his *Ezechiel c. 8.* *Et introduxit me (genius cælestis) per ostium porta Domus Domini (Templi Solymæi): & ecce ibi mulieres sedebant plangentes Adonidem.* *Prò nefas!* ergo *matronæ Hebrææ*, veri *Numinis cognitione imbutæ*, *detestanda Veneris sacra colunt?* Et *quid?* *plangunt amasium propudiosè*

(g) *Baltheus seu Cestus*, (h) *Veneris supellex & antrum*. (i) *Veneris delictum Adonis.*

pudiva dea? Cur? ut eam reddant propitiam sibi? an quidquam execrabilius in gente tam sancta, & à Deo peculiariter electa? in sexu, quem verecundiam docet natura, quem insita pietas in castæ religionis inclinat studium? Nempe ab apro occisus est Adonis, etiamnum puer. Licet hic illud è SS. litteris usurpare: *fera pessima devoravit eum.* Gen. 37. Nam quæ bellua crudelior, quàm dira libido? uno quæ morfu perimit innocentiam, & indolem cælo natam transmittit in fauces Tartari. Cave nemus Idalium, quisquis cautum saluti voles, adolescens. Tot Venus in te immittit apros, quot pravos tibi adsciscis socios. Apris fulmen est in dentibus, perniciosis congerronibus in lingua. Deplorata non redit Castitas.

Pingitur Adonis, ait Macrobius l. 1. Sat. capite obnupto, specie tristi, faciem manû læva intra amictum sustinens, lacrymæ visione conspicientium manare creduntur. Nempe Dolor nascitur ex Voluptate; quæ, cum initio sit mellea, acescit ad extremum: quodque ait M. Tullius pro Cælio: Amores & deliciae maturè & celeriter deflorescunt, & in omnibus rebus, voluptatibus maximis fastidium finitimum est. Id quod de Hypani fluvio memorat Herodotus lib. 4. eam ab initio dulcem fluere, deinde valde amarum effici. De amore Poëta multa paucis.

Spes incerta, timor constans, fugitiva Voluptas,
Gaudia mœsta, dolor dulcis, amarus amor.

Et alius:

Libertas carcer, pax pugna, dolenda Voluptas,
Spes metus est, fel mel, seria ludus amor.

Nec immeritò Adonis in florem cognominem, seu *Anemonem* eiusdem cum sanguine coloris, conversus fingitur: qui, ut inquit Plinius, nunquam se aperit, nisi vento spirante, unde & nomen accepit. *ἀνεμος* enim ventus dicitur. Forma flos brevis ævi; bonum fragile, anceps, fugax.

Immodicis brevis est ætas, & rara senectus. Martial. lib. 6.
In anemonem itaque mutatur Adonis, cuius florem, ut & rosæ:
Una dies aperit, conficit una dies.

Et cuius formæ (aut voluptatis) ventus quilibet spoliū aufert.

VIII. (k) Inter alia de laudibus præclaræ huius deæ hoc Ambrosius lib. 1. de Cain. c. 4. Illic (ubi Venus habitat) comessantium tumultus, concertantium clamor, litigantium cædes, concentus canentium,

X x x 2

sal-

(k) Veneris familia.